

Dokument na schôdzu

B9-0203/2019

25.11.2019

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o opatreniach na riešenie dosahu rozhodnutia WTO v spore týkajúcom sa spoločnosti Airbus na európske poľnohospodárstvo (2019/2895(RSP))

Irène Tolleret, Ulrike Müller, Sheila Ritchie, Jérémy Decerle, Atidzhe Alieva-Veli, Billy Kelleher, Marie-Pierre Vedrenne, Jordi Cañas
v mene skupiny Renew

Uznesenie Európskeho parlamentu o opatreniach na riešenie dosahu rozhodnutia WTO v spore týkajúcom sa spoločnosti Airbus na európske poľnohospodárstvo (2019/2895(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutie, ktoré prijal rozhodca Svetovej obchodnej organizácie (WTO) v spore o subvenciách pre spoločnosť Airbus (DS316) 2. októbra 2019 a ktorým sa povolili protiopatrenia USA týkajúce sa vývozu EÚ v hodnote 7,5 miliardy USD (6,8 miliardy EUR),
 - so zreteľom na formálne rozhodnutie orgánu WTO na urovnávanie sporov zo 14. októbra, ktorým boli uvedené protiopatrenia odobrené,
 - so zreteľom na rozhodnutie USA zaviesť od 18. októbra 2019 novú sadzbu valorického cla vo výške 25 % z hodnoty niektorých agropotravinových výrobkov a niektorých poľnohospodárskych výrobkov a valorického cla vo výške 10 % z hodnoty poľnohospodárskych výrobkov,
 - so zreteľom na príslušné články nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1144/2014 z 22. októbra 2014 o informačných a propagačných akciách týkajúcich sa poľnohospodárskych výrobkov uskutočňovaných na vnútornom trhu a v tretích krajinách a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 3/2008¹,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže USA sú najdôležitejšou cieľovou krajinou poľnohospodárskeho vývozu z EÚ-28, ktorý v roku 2018 predstavoval 22,3 miliardy EUR; keďže takýto vývoz prispieva k zachovaniu kladnej obchodnej bilancie s USA;
- B. keďže vývoz agropotravinových výrobkov z EÚ v hodnote 4,3 miliardy EUR (60 % z celkovej hodnoty protiopatrení) zasiahnu nové clá, ktoré zodpovedajú sume 1,1 miliardy EUR;
- C. keďže Spojené kráľovstvo, Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Nemecko a Írsko sú (podľa uvedeného poradia) tými krajinami, ktoré rozhodnutie USA postihuje najviac, keďže produkujú 97 % z celkového vývozu, na ktorý sa vzťahujú nové clá; keďže to bude mať nepriaznivý vplyv aj na agropotravinárske odvetvia v ďalších členských štátoch;
- D. keďže hlavné poľnohospodárske výrobky, na ktoré sa vzťahujú sankcie USA, patria medzi emblematické výrobky EÚ s veľmi vysokou pridanou hodnotou (nemiešaná sladová škótska whisky, víno, olivový olej a mliečne výrobky, ako sú maslo a syr, a výrobky ako napríklad kašmír), ktoré budú podliehať 92 % nových protiopatrení USA v

¹ Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 56.

oblasti obchodu;

- E. keďže cieľom sú aj iné agropotravinové výrobky, ako sú napríklad stolové olivy, bravčové mäso, káva, sladké sušienky, spracované ovocie, čerstvé citrusové plody, slávky a liehoviny, hoci v menšej miere;
 - F. keďže poľnohospodári a subjekty pôsobiace v agropotravinovom reťazci sa opäť stali obeťami nepoľnohospodárskeho obchodného konfliktu a rozhodnutie USA o uplatňovaní týchto cieľ bude platiť neobmedzene, kým sa členské štáty nepodriadia rozhodnutiu WTO v spore týkajúcom sa spoločnosti Airbus;
 - G. keďže protiopatrenia USA ešte viac zvýšia nestabilitu na vnútornom trhu EÚ, ktorý sa už teraz musí vyrovnávať s narušením v dôsledku ruského embarga a musí sa pripraviť na druhotné hospodárske dôsledky prípadného vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ;
 - H. keďže Spojené štáty americké môžu podľa ustanovení právnych predpisov USA zaviesť tzv. colný kolotoč, ktorý by mal dominový efekt na ďalšie výrobky a posilnil by hospodárske dôsledky protiopatrení, pričom by neprimerane vplýval na dvojstranný obchod, pretože by výrazne narušil vývozné toky do USA;
 - I. keďže v prípade niektorých odvetví, ako je olivový olej, rozhodnutie USA ešte viac ohrozí už aj tak nestabilnú situáciu na vnútornom trhu, zatiaľ čo v iných odvetviach, ako sú napríklad víno, whisky a mliečne výrobky, hrozí vážne narušenie trhu ako celku; keďže takéto rozhodnutie by ohrozilo rast, investície a tvorbu pracovných miest a viedlo by k výraznej strate konkurencieschopnosti a podielu na trhu, ktoré sa budovali roky a ktorých stratu bude ťažké opäť nahradiť;
 - J. keďže výrobky, na ktoré sa vzťahujú nové clá, môžu spôsobiť značné zvýšenie cien na úrovni spotrebiteľa; keďže väčšinu týchto výrobkov možno nahradiť alternatívami iného pôvodu;
 - K. keďže podľa súčasných pravidiel EÚ sa propagačné kampane, ktoré už boli schválené a zacielené na trh USA, nemôžu preprogramovať a niektoré opatrenia, ktoré už boli prijaté na propagáciu výrobkov veľmi vysokej hodnoty, sa môžu v prípade uplatňovania cieľ USA ukázať ako neúčinné;
 - L. keďže poľnohospodárstvo EÚ sa čoraz viac stáva súčasťou medzinárodných trhov, čím sa zdôrazňuje význam konštruktívnych obchodných vzťahov ako takých a dôležitosť zachovania potravinového dodávateľského reťazca s výrobkami vysokej kvality v súlade s dopytom na strane zákazníkov;
1. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že rozhodnutie USA prijať protiopatrenia voči EÚ v dôsledku sporu so spoločnosťou Airbus bude mať značný negatívny vplyv nielen na cieľové členské štáty a výrobky, ale aj na celé odvetvie poľnohospodárstva a agropotravinový reťazec v celej EÚ;
 2. vyjadruje hlboké poľutovanie nad nedostatočným záujmom USA o úsilie EÚ dospieť prostredníctvom rokovaní k včasnému riešeniu ešte pred zavedením cieľ; zdôrazňuje svoje znepokojenie v súvislosti so skutočnosťou, že Spojené štáty americké zatiaľ v súvislosti s dlhotrvajúcim sporom týkajúcim sa spoločností Boeing a Airbus odmietajú

spolupracovať s EÚ na včasnom riešení pre letecké odvetvia oboch strán;

3. podporuje Komisiu v jej úsilí a naliehavo ju vyzýva, aby pokračovala v snahe dospieť prostredníctvom rokovaní k riešeniam, ktoré by zmiernili súčasné obchodné napätie medzi oboma stranami;
4. vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala trh EÚ, ako aj celý potravinový dodávateľský reťazec s cieľom zistiť akékoľvek narušenia vyplývajúce z uplatňovania týchto cieľ a zo sekundárneho vplyvu výrobkov, ktoré sa dostali mimo potravinový dodávateľský reťazec;
5. konštatuje, že Komisia má možnosť predložiť WTO sťažnosť, ak Spojené štáty americké uplatnia tzv. colný kolotoč, ktorý by mal dominový efekt na viaceré výrobky; zdôrazňuje, že tzv. colný kolotoč by mal neprimeraný účinok na vývoz z EÚ do USA;
6. naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala vplyv týchto protiopatrení na dotknuté odvetvia a vnútorný trh a aby v odôvodnených prípadoch, v súlade s pravidlami WTO a v rámci rozpočtu zabezpečila rýchlu podporu odvetviám, ktorých sa tieto clá najviac dotýkajú, a aby zvažila využitie opatrení spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) pri riešení narušení na vnútornom trhu;
7. vyzýva Komisiu, aby preskúmala súčasné sekundárne právne predpisy týkajúce nariadení o odvetvovej a horizontálnej propagácii tak, aby poskytovali väčšiu flexibilitu, pokiaľ ide o priebeh takýchto propagačných kampaní v tretích krajinách s cieľom umožniť hospodárskym subjektom reagovať a posilniť ich akcie v USA a zabrániť vplyvu na spotrebiteľov alebo sa v prípade potreby preorientovať na alternatívne trhy preprogramovaním činností, ktoré už boli schválené pre trh USA; zdôrazňuje, že hospodárske subjekty z EÚ by nemali byť penalizované za úpravu súčasných propagačných akcií v priamej reakcii na protiopatrenia USA;
8. vyzýva Komisiu, aby umožnila väčšiu flexibilitu, pokiaľ ide o uplatňovanie opatrení v oblasti odvetvovej propagácie vymedzených nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007² s cieľom umožniť hospodárskym subjektom predĺžiť trvanie ich kampaní v USA;
9. vyzýva Komisiu, aby v súlade s článkami 2 a 9 nariadenia (EÚ) č. 1144/2014 vykonala horizontálne informačné a propagačné opatrenia, ktoré môžu mať podobu misií na vysokej úrovni, účasti na veľtrhoch a výstavách medzinárodného významu zameraných na zlepšenie imidžu a posilnenie propagácie príslušných výrobkov;
10. konštatuje, že vzhľadom na tento špecifický problém na trhu by Komisia mohla zvažiť uplatnenie ustanovení uvedených v článkoch 15 a 19 nariadenia (EÚ) č. 1144/2014 s cieľom pomôcť hospodárskym subjektom;
11. žiada, aby Komisia schválila dodatočné výzvy spolu s navýšením prostriedkov

² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

pridelených oblasti propagácie na rok 2019, keďže prostriedky ročného rozpočtu už boli vyčlenené, s cieľom zabrániť oneskoreniu rýchlej reakcie na protiopatrenia USA;

12. podporuje rozšírenie nariadení EÚ o propagácii poľnohospodárskych výrobkov EÚ s cieľom pomôcť hospodárskym subjektom pri rozširovaní a upevňovaní ich postavenia na trhoch tretích krajín a pri hľadaní nových odbytísk pre výrobky EÚ v súvislosti s reformou SPP a ďalšou revíziou nariadenia o horizontálnej podpore;
13. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť prístup dotknutých výrobkov na trh odstránením pretrvávajúcich technických prekážok, ktoré subjektom bránili v plnej miere využívať možnosti vývozu v rámci iných dohôd;
14. opakuje svoj záväzok v oblasti voľného obchodu a otvorených trhov a zdôrazňuje význam konštruktívnych obchodných vzťahov medzi EÚ a USA;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.